

Freddy Kjensmo's
personlige reisetips til

NEW YORK CITY

- the greatest city on earth!

Den kjente handlegaten Fifth Avenue. Her finner du blant annet gullsmedbutikken "Tiffany's" fra Truman Capotes berømte novelle "Breakfast at Tiffany's".

Jeg tilstår uten å nøle at jeg er hektet på New York. Jeg elsker byen mer og mer for hver gang jeg er der. Her vil jeg presentere noen av mine favorittsteder og ting å gjøre. Små spiseperler, litt om steder å shoppe. Dette er ting jeg gjerne tar med mine venner på hvis jeg skal vise dem byen. De ønsker jeg her å dele med deg. Enten du er førstereis eller er i verdens kuleste og voldsomste by for femte gang, er jeg sikker på at du vil finne noe interessant her. Lykke til og god tur!

NB! Husk å sende meg et postkort med New York-motiv, det er det eneste jeg ber om i retur.

Adressen er:
FREDDY KJENSMO
Tullekontoret
Kristian Augustsgt. 19
0164 Oslo
Norway

GREIT Å VITE

Siden jeg er ofte i New York, får jeg rett som det er spørsmålet om når det passer best å reise dit. Og det er jo et relevant spørsmål. Men sett med mine øyne er det også et temmelig dumt et: - Det passer nemlig alltid å reise til New York! Hver årstid har sin sjarm. Høsten er fantastisk. Sommeren er glovarm men også bra på sin måte. Det kan imidlertid være beinkaldt der på vinteren, så husk stillongs.

Når du ankommer en av flyplassene vil du sannsynligvis lande på enten JFK eller Newark. Det enkleste for å komme seg til Manhattan er å gå utenfor terminalen og stille seg i taxikø. Du sier bare hvor på Manhattan du skal, og så gir taxiinspektøren deg en lapp som du gir til sjåføren. Her står det hvor mye turen vil koste (fixed price). Tips og bompenger kommer i tillegg. På vei inn mot city vil du kunne se den berømte skylinen. Jeg må forresten ta med et par ord om pass og immigrasjonsmyndighetene. De er morske, bevæpnet og ikke spesielt klare for spøk. Da risikerer du ganske enkelt å bli sendt tilbake der du kom fra. Jeg snakker ikke av egen erfaring her, men har hørt om folk som har blitt kastet ut av landet igjen.

Kriminaliteten i storbyen New York er en "saga blott". I hvert fall i forhold til hva som var tilfelle frem til slutten av åttitallet. Etter en periode med en skikkelig opprydning og nulltoleranse ovenfor kriminelle, er i dag New York en av de tryggeste byene i Amerika. Men det er lov å være klok allikevel.

Husk for all del å gi tips. Lønningene i typiske serviceyrker er minimale og tips er FORVENTET. Dette gjelder restauranter, taxi, på hoteller osv. På restaurant er en enkel måte å regne ut tips på, å doble taxen (moms) som blir lagt på regningen. Da har du tipsen. Noen legger også på tipsen selv. New York er etter min mening svært annerledes etter 11. september. New Yorkere har blitt hyggeligere og mer ydmyke. Ikke så arrogante. Jeg var der før terrorangrepet og har vært der mange, mange ganger etterpå. Nå er det fullt mulig å få en fremmed New Yorker i tale. Det synes ikke jeg var så enkelt før. En vanlig samtale kan gjerne begynne slik:

New Yorkeren: How are you?

Du: I am fine. How are you?

Det heter seg da at man skal ikke forvente noe ytterligere svar. Men jeg synes stadig jeg opplever at vedkommende faktisk begynner å fortelle hvordan han eller hun har det, hva de synes om været og lignende. New Yorkere er hyggelige mennesker synes jeg.

For noen kan det å komme til denne byen og dens lukter, farger ulike nasjonaliteter, særegenheter og landemerker være et aldri så lite kultursjokk. Jeg synes min kjæreste sa det så godt første gang hun var med meg dit: - Det er som å gå inn i en film...

Ellers vil jeg også anbefale boken "New York for dummies". Jeg kjøpte den selv etter å ha vært der mange ganger, men har stadig stor nytte og glede av den. Man blir liksom aldri utlært om New York City – the greatest city on earth! PS. For innvidde omtales gjerne New York city for NYC.

HUMOR

Siden jeg er komiker av yrke, er det naturlig å begynne med noe av hva denne byen har å by på av humor. Og det er ikke rent lite. De største av Amerikas komikerstjerner har debutert på klubbene i denne byen. I tillegg til stand-up, kan man oppleve en rekke off og on-Broadway show. Både one-man-show, teater og musicals. For å se hva som går til enhver tid er det beste tipset å lese **Time Out**. På TKTS Ticket Booth ved Times Square kan man kjøpe billetter til dagens ulike forestillinger, ofte med opp til 50 % rabatt. Men man må regne med å stå en stund i kø.

Late show With David Letterman

En av de virkelige store humorattraksjonene som New York har å by på, er etter min og mange andres mening, verdens morsomste og beste talkshow-host, David Letterman. Letterman gjør opptakene sine på Ed Sullivan Theater hver kveld hele uken, unntatt fredag. Du finner Ed Sullivan Theater på 1697 Broadway, mellom West 53rd og West 54th Street.

Det er to opptak på torsdager. Det er stor rift om å få tak i billetter av folk fra hele verden. Men jeg skal her fortelle deg noen av de beste triksene. Det er på ingen måte umulig. Jeg klarer uten noen innsidekilder, å få tak i billetter så godt som hver gang. Klar?

1) Du kan prøve å vinne billetter ved å registrere deg på nett: <http://www.cbs.com/latenight/lateshow/>

2) Du kan møte opp på teateret til spesielle tider for å prøve å få billetter. Det foregår hver ukedag mellom 09.30 a.m. og 12.30 p.m. På lørdager og søndager 10.00 a.m. til 6.p.m. Husk gyldig legitimasjon. Mer info på overnevnte nettside.

3) Ring Late Shows stand-by nummer +1 212 247 – 6497. Det er fra klokken 11.00.a.m. Kommer du gjennom er du ikke garantert å få billett, men du får et nummer og må møte opp utenfor teateret i halvfiretiden på ettermiddagen. Så står du i kø en drøy time og blir så sannsynligvis avvist og takket for oppmøte. MEN, du kan også være heldig og få slippe inn.

4) En annen mulighet er å vanke på dagtid i området rundt Broadway/53rd Street. Er du heldig kommer det en ung fyr eller kvinne og spør om du har lyst til å få gratis billetter til showet. (alle billetter til tv-show i USA er gratis). Dette får du ved å oppgi navnet ditt og svare på et spørsmål eller to om showet. De gjenkjennes ved at de står med en blokk på et gatehjørne hvor de speider etter mennesker de tror kan være egnet publikum.

Andre tv-show

Hos den andre store tv-stasjonen NBC kan du få en guidet tur rundt på huset og besøke studioer til berømte show som Saturday night live (visstnok umulig å få billetter overhodet) og Conan O'Brians talkshow, NBC Studio Tour er morsomt for folk flest. Mer info finnes på www.NBCExperienceStore.com. NBC har også eget museum, suvernirshop og kafé. De er å finne ved Rockefeller Center. NBC Ticketline + 1 212 247 6497.

Ed Sullivan Theater var tidligere scenen for The Ed Sullivan Show. Dette var tv-showet hvor The Beatles gjorde Amerika og ble kjente og hvor Elvis ble sensurert for hoftevrikkene sine på 50-tallet. Nå eier CBS hele bygningen inkludert teateret.

Stand-up comedy

Jeg har sikkert sett flere hundre forskjellige stand-up komikere på scenen i New York. Der som i Norge, er det gode og dårlige utøvere av faget. Eller som kollega Åsleik Engmark sier her hjemme: - Det er mange som føler seg kallet, men få utvalgte. Så også i New York.

Det som imidlertid er spesielt med å gå på stand-up i New York, er at alle de kjente personene har stått på disse scenene. Og jammen dukker de ikke opp av og til for å prøve ut nytt materiale nå også. Det finnes haugevis av ulike klubber. Dette er de mest kjente og regnes for de beste.

CAROLINES – landets mest kjente klubb. Men det kan være veldig opp og ned på kvalitet. Ligger midt på Broadway. www.carolines.com

GOTHAM COMEDY CLUB – en av mine favoritter. Ligger rett ved siden av det berømte hotellet i Chelsea. www.gothamcomedyclub.com 34 W 22nd Street mellom Fifth and Sixth Avenue.

COMEDY CELLAR – ligger i Greenwich Village og er en meget bra klubb med tradisjoner og ofte gode komikere. 117

Mac Dougal St. mellom Bleecker og W. 3rd Street. www.comedycellar.com

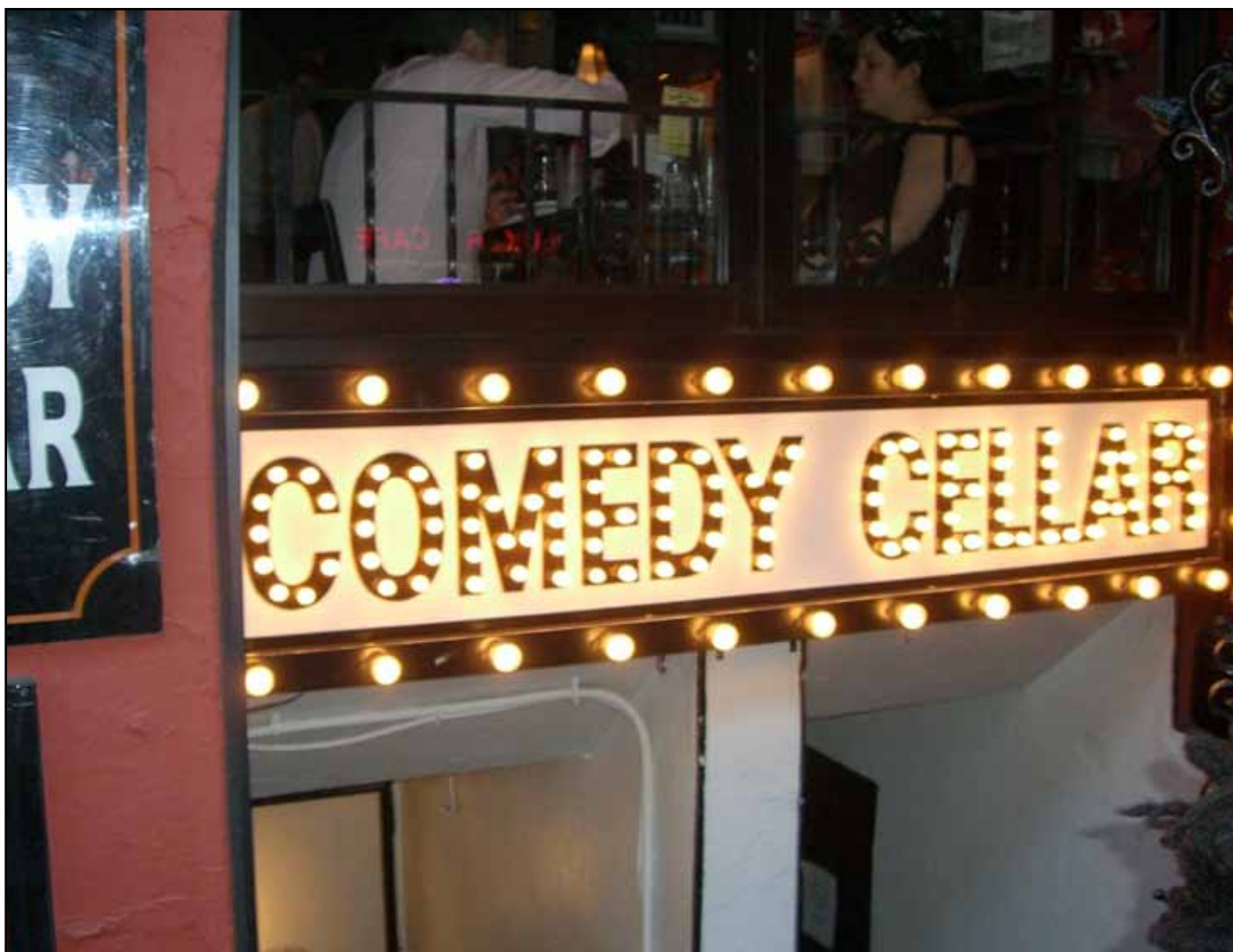
DANGERFIELDS

Startet og drevet av komikeren Rodney "I dont get no respect" Dangerfield inntil han døde for få år siden. Ligger her: 1118 First Avenue mellom 61st og 62nd Street.

Av andre og ikke fullt så anerkjente klubber kan nevnes: **NEW YORK STAND-UP CLUB** – ligger på upper West side og er en ganske bra klubb.

HA HA COMEDY CLUB – en billig klubb å gå på. Så er komikere og lyd deretter. De står på Times Square (hvor den også ligger) og prøver å få deg til å kjøpe billetter på forhånd, hele døgnet.

For adresser til flere klubber - se **Time Out** under Comedy.

Utenfor Comedy Cellar i Greenwich Village. En klubb hvor blant annet Seinfeld har gjort stand-up mange ganger.

SHOPPING

Shop till you drop! Her er et mekka for de fleste, enten man er amatørshopper eller godt trent. Det er så mange skoforretninger på Manhattan at kvinner gjerne får puste-problemer. Du finner sannsynligvis ALT i New York.

Et tips som ikke er så veldig kjent er å dra til **21 Century Department Store**. Telefonnummer er +1 212 227 9092. Adresse: 22 Cortland Street (rett rundt hjørnet for Ground Zero) Her kan du gjøre kupp på alt fra designersolbriller, til kjente merkeklær, vesker – you name it. Til SVÆRT fordelaktige priser.

Ta en dag i **Greenwich Village og SoHo** og gå rundt i de små butikkene med designerklær, smykker laget av innehaveren osv. Veldig hyggelig strøk.

SAKS on fifth Avenue. Denne butikken ER New York! Andre steder man bare må innom er selvfølgelig **Bloomingdale's** og **Macy's** (som selv har erklært seg å være verdens største butikk). Gå gjerne hele **Fifth Avenue** oppover eller nedover.

SIGHTSEEING

Er du i NYC for første gang? Ta en hop-on hop off busstur i byen, så får du bedre oversikten. Et annet alternativ kan være å ta en båttur rundt Manhattan. Det finnes ulike turer med varighet fra 90 minutter til tre timer. Alle turene går fra pirene på Westsiden. Gå ned 42nd street mot vest og du ser skiltene. Båtene heter Circle Line.

Ta turen til toppen av **Top of the Rock** – toppen av Rockefeller Center. Drar du på dagtid ser du hele Central Park. På natten ser du hva New York er kjent for. Lys, lys og atter lys. Herlig! Anbefales virkelig.

Du kan få en **lokal New Yorker** til å guide deg rundt i et bestemt strøk. Det koster ingenting men du må nok regne med å betale lunsjen for vedkommende. Du kan bestille og få mer info her: www.bigapplegreeter.com

Helikoptertur over Manhattan. Du er oppe i ca. 8 minutter. Skal være helt fantastisk. Jeg innrømmer at jeg selv ikke har turt foreløpig, men det står på programmet. www.sightseeingworld.com/NewYorkTours.htm

Ta subway'en til Brooklyn og gå på romantiske og dyre **The river Cafe**. Se skylinen i skumringen.

Times Square - moren til all lysreklame.

Hva med å **jogge i Central Park**? Forrige gang jeg jogget der, møtte jeg filmstjernen Scarlett Johanssen på veien. Men jeg tror ikke hun forteller til noen at hun har møtt meg. Er du ikke i treningshumør så kan man jo leie en båt og dra ut på vannet i parken. Veldig romantisk! Man kan visstnok også få seg en gondoltur styrt av en opera-syngende gærning. Central Park er en viktig grønn lunge for New Yorkere. Den gir et avbrekk fra den hektiske rytmen som preger byen. For øvrig skal det tilføyes at den er kunstig bygget.

Empire State Building. Selv om du ikke kan klatre på utsiden som King Kong, kan du ta heisen på innsiden og gå ut på utkiksplatået i åttiende-et-eller-annet etasje. Du ser hele Manhattan og Long Island. Fantastisk!

På Lexington Avenue finner du nok et landemerke. Byens fantastiske Art Deco Bygning – **The Chrysler building**.

Radio City Music Hall – hjemmebanen til blant annet de berømte sparkepikeene i The Rockettes. De spiller sin tradisjonelle juleforestilling hvert år. Ligger rett ved NBC.

Ta heisen opp til restauranten på **Mandarin Hotell**. Det ligger rett ved inngangen til Central Park ved Columbus Circle. Her kan du nyte en kopp grønn te mens du skuer utover Central Park og skyskraperne.

Har du mange dager i byen, så ta toget ut av New York og til et lite sted på landet. Hvis du drar til **Bedfor Hills** er dette som en liten landsby, akkurat som på film. Det tar bare en time med tog nordover, og er helt ubeskrivelig koselig.

Carnegie Hall. Kanskje verdens mest berømte konsertlokale. Hovedsalen har 2804 seter. Du har vel hørt anektoten:

- Excuse me, how do I get to Carnegie Hall?

- You have to practice.

Carnegie Hall ligger på 881 Seventh Av. Ved 57th Street.

Gå den berømte **Brooklyn bridge**. Du finner info om hvor og hvordan her: http://brooklyn.about.com/cs/seventhave/a/brooklynbridge_2.htm

Er du i New York på sommeren? Da bør du absolutt dra en tur til **Coney Island**. Det var hit New Yorkere i gamle dager dro for å bade i Atlanterhavet. Det er fortsatt veldig populært. Her finner du et stort tivoli, lyder, lukter, sandstrand, museum, NYPD som kjører små jeoper på stranden, badevakter som klippet ut fra Baywatch og mye mer. Coney Island tiltrekker seg alt av tullinger og freaks og er virkelig verdt et besøk. Husk badetøy! Ligger omtrent en time fra Manhattan. Ta undergrunnen, tog D, Q eller F til Coney Island, Stillwell Avenue, Brooklyn.

www.Screentours.com Bli med “on location”. Bussturer til kjente steder fra film og tv. Blant annet Sopranos.

Selvfølger har New York by et eget museum om New York by. **Museum of New York City** www.mcny.org

New York Police Museum - www.nycpolicemuseum.org

The naked cowboy på Times Square (i sommermånedene). Verdenskjent i hele USA. Han lar seg avbilde med cowboyhatt, gitar og en stars and stripes shorts, og så putter man en dollar i gitarkassen hans som takk. Only in Amerika...

Grand Central Station. Byens hovedtogstasjon. Du har sett den i en rekke filmer. Og visst er den fantastisk. Ta en tur innom bare for å kikke. Eller spis lunsj i underetasjen.

Grand Central Station. Ikke akkurat Oslo S.

DIVERSE TIPS

Chopra Spa. Senteret til Deepak Chopra, den indisk-amerikanske legen og åndelige gurun som er populær over hele verden, også i Norge. Han har sitt eget senter et annet sted i USA, men har åpnet en liten butikk med spaavdeling på 1710 Broadway. Telefon + 1 212 246 7600. Bøker, røkelse, dvd'er og annet som kanskje kan gi deg ny innsikt. Eller rett og slett en behandling for velværens skyld. www.chopracenterny.com

Gå på **den berømte kinoen på 42nd street**, mellom 6 og 7 avenue. En gedigen kino med mange, mange saler.

Ground Zero visitor Center. Minnetavler og utstilling fra angrepet. Sterkt og tankevekkende på mange måter.

Carlyle Hotel. Dette er «hjemmet» til Woody Allens New Orleans Jazz Band, og de spiller der stort sett hver mandag. Woody Allen selv trakterer klarinetten.

Prøv deg i tryllekunstnerbransjen hos **Tannen's Magic, Inc.**? En av Amerikas eldste tryllebutikker. Her kan du få demonstrert tricks og suge inn atmosfæren. www.tannenmagic.com Adressen er: 45 West 34th Street, Suite 608

The museum of sex. Høres mer spennende ut enn det er, men vel verdt en tur. www.museumofsex.com 233 Fifth Avenue at 27th Street.

Man må spise **pølse fra en tralle utenfor Central Park** slik som på film. Pølsene smaker orm, men det gjør jo ingenting. For ikke

å glemme saltkringler. Pretzels om man vil. De selges overalt på gaten. Smaker pyton, men er et "must". Når du kommer hjem, må du kunne si som Kramer fra Seinfeld sa: - "These pretzels are making me thirsty."

Stå opp grytidlig søndag morgen og gå **gatelangs**. Dette er en morsom opplevelse. Byen som aldri sover, har en helt annen energi og atmosfære på denne tiden av døgnet.

SPISE

Carnegie Deli. Verdens mest berømte deli-restaurant. Woody Allen hadde med noen scener fra Carnegie i filmen Broadway Danny Rose og stedet er i dag sterkt legendarisk. Alle stjerner har vært der. De har signert sitt bilde og hengt på veggen også. Som regel er det kø utenfor, men det skal man ikke la seg skremme av. Det går fort. Plutselig er man inne i det gode selskap. Når man venter på å bestille, blir man servert en skål med pickles. Store agurker. Salte, sprø og gode. Prøv en bit ostekake hvis du tør. Den er stor som en bløtkake! 854 Seventh Avenue at 55th street. www.carnegiedeli.com Anbefales!

Frokost på en typisk **Amerikansk Diner**. Man sitter i små båser og en frokost består gjerne av stekte poteter, bacon, scramblede eggs, ferskpresset appelsinjuice, vann og kaffe. Ja, og så en liten friskkuttet fruktsalat først da selvfølgelig.

Ruby Foo's kaller seg dim sum og sushi palace. Deres dumplings er fantastiske. Stor restaurant hvor det er vanlig med bordbestilling, men går du til hovmesteren, er det nesten alltid

Carnegie Deli opererer med følgende slagord: There isnt just skyscrapers that are high in New York City. Sandwichene er ENORME. Og jeg mener ENORME. Bestill spesialiteten pastrami, spis til du nesten sprekker, og ta med resten i en doggybag. Da har du mat til tre dager til. Og det er ikke tull en gang!

Central Park. En herlig oase midt i "the greatest city on earth".

mulig å få bord. I det minste kan man sitte ved bardisken å spise. Adresse 1626 Broadway. Tlf. + 1 212 489 5600.

Gran Sezchuan International er en bitteliten kinarestaurant ved enden av Manhattan Bridge i Chinatown. Jeg tror ikke det er mer enn syv-åtte bord der. Maten er autentisk og sterk slik sezchuan-mat skal være. Mitt definitive favorittkinarestaurant i hele verden. Ikke noe luksus, ikke noe service å skryte av, men maten er fantastisk. Adresse: 125 Canal Street, helt på hjørnet oppe ved broen. Billig er det også. De har dessuten blitt så populære at de også at startet to avdelinger uptown. Men dette er den originale.

Sylvias. Hos Sylvias i Harlem kan man spise autentisk sørstatsmat. Hva med å kombinere det med en gospelkonsert? 328 Lenox Avenue, Harlem.

Corner Bistro. Dette stedet skal visstnok ha noen av byens beste burgere. The ligger i West Village, også kjent som Meatpacking district. 331 W 4th Street at Jane Street.

Økologisk supermarked. Fantastisk utvalg av det meste av hva man ønsker av økoprodukter, enten det er kroppspoleieprodukter, tørrvarer, snacks eller alt av fersk frukt og grønnsaker. Whole Food, Columbus Circle (ta rulletrappen ned i kjelleren).

Chinatown ice cream factory. Kåret til New Yorks beste iskrem i 2006. 65 Bayard Street. www.chinatownicecreamfactory.com

Banjara. Indisk restaurant. Veldig god mat. Anbefales! 97 First Avenue. www.banjara.com

Ta undergrunnen til **Williamsburg** og spis på en koselig liten økologisk kafé. Dette er som å komme til en liten landsby.

Al's soupkitchen. Mannen som var opprinnelsen til "The soup-nazi" – den berømte episoden fra komiserien Seinfeld. Nå har Al en kjede med mange suppekjøkken over hele byen.

HOTELLER

Hoteller er generelt dyrt i New York, og standard ligger litt under hva vi er vant til i Skandinavia. Selv i lavsesongen koster gjerne et rom 15-2000 kroner natten.

Waldorf Astoria er imidlertid ikke så dyrt som man skulle tro. De har ofte gode tilbud. Eller hva med en natt på legendariske **Hotell Chelsea**? Det finnes uansett hoteller for enhver smak og lommebok. Sjekk ut ulike hotellbookingsider, og let deg frem. Send meg gjerne en e-post hvis du finner et du vil anbefale eller fraråde: tullekontoret@freddykjensmo.com

SAGT OM NEW YORK CITY

If you can make it here, you can make it anywhere.

- Frank Sinatra

New York er som et lite land i landet Amerika.

- Freddy Kjensmo

You either love New York or you hate it.

- Ukjent

NYTTIGE WEBADRESSER:

Billetter og info www.broadway.com

I love New York – www.iloveny.com

Cityguide – Her finner du info om ting i byen www.newyork.citysearch.com

En side for turister www.nycvisit.com

www.freddykjensmo.com – siden til en nordmann som elsker byen så høyt at han muligens tror han har bodd der i et tidligere liv eller noe.

Tekst, bilder og materiale © 2007-2010 by Freddy Kjensmo